

[Bertel Dahlgaard.]

Stade, hvorpaa vi i Dag befinder os, idet det forudsættes, at Indtægts- og Formuebeskatningen videreføres for det kommende Aar paa det i Øjeblikket gældende Grundlag. Men alene dette betegner jo i Forbindelse med den nu gennemførte Forbrugsbeskatning ogsaa en overordentlig Belastning af Befolkningens Skatteevne, og selv om denne Forudsætning opfyldes, er Finanslovens Tal paa mange afgørende Punkter kun Spørgsmaal til en usikker Fremtid.

Hvor meget vil Befolkningens Indtægter svigte i Aaret 1940, der er Grundlaget for Finanslovens Indkomstskatter? Vi ved, at det vil ske i betydelig Grad, og Fradragene i Indkomsterne af indeværende Aars store Indkomst- og Formueskatter vil over for de mindre Indtægter faa saa meget større Virkning.

Og hvilke Usikkerhedsmomenter indeholder ikke Forbrugsafgifterne? Toldafgifterne er nok paa Finansloven reduceret fra 85 Mill. Kr. paa indeværende Aars Budget til 66 Mill. Kr., og Tobaksafgifterne er nedsat fra 65 til 40 Mill. Kr.; men selv disse Tal forudsætter Tilførsler, som en fortsat Krigstilstand kan gøre tvivlsomme nok. Ølskatten og Spiritusafgifterne er opført med samme Tal som for indeværende Aar, nemlig med henholdsvis 40 og 26 Mill. Kr.; men kan en mulig fortsat Krig gøre det forsvarligt for os i dette Omfang at omdanne Næringsmidler til Spiritus? Jeg tror det ikke. Og nu vil selvfølgelig en Nedsættelse af Befolkningens Spiritusforbrug paa anden Maade øge Borgernes og Statens Indtægter, men i selve Overgangstiden vil det ikke give sig saa stærke øjeblikkelige Udslag.

Vi maa da med Hensyn til Bedømmelsen af Finanslovens Usikkerhed udtrykke det paa den Maade, at alt i overvældende Grad er afhængigt af, om Krigen fortsætter gennem Finansaaret 1941—42. Skulde dette ulykkelige ske, da maa saavel Finansminister som Rigsdag med Hensyn til denne Finanslov drage de Konsekvenser heraf, som til den Tid vil vise sig nødvendige. Men med den Reservation, der ligger heri, kan jeg i øvrigt give min Tilslutning til det af Finansministeren fremsatte Synspunkt, at det maa være Formaalet at tilsigte Balance paa Driftsregnskabet, ikke mindst under Hensyn til den mægtige Udlaansvirksomhed, som Staten gaar ind i gennem de store Beskæftigelseslove.

Den Usikkerhed, der i en Verden som den nuværende knytter sig til vort Lands

finansielle og økonomiske Stilling, medfører, at mange Borgere paavirket heraf i deres egne økonomiske Dispositioner. Man udmaler sig de Farer, Tiden indebærer, man føler det som noget uoverskueligt, og uden Mulighed for at bedømme det søger man paa maa og faa at bringe noget af sit eget i Sikkerhed. Der er ikke Tvivl om, at et ikke ubetydeligt Antal Køb af Landejendomme i denne Sommer har været Udtryk herfor. Maaske er denne Bevægelse stilnet noget af, og i saa Tilfælde er det kun godt, thi den er meget skadelig samfundsmæssigt set, og for den enkelte er det en haabløs Op-gave at søge at forudse de Bevægelser af økonomisk Art, der i givne Situationer bliver afgørende. Ofte vil det vise sig, at netop de Handlinger, der er foretaget for at sikre sig, bringer de store Tab. Saadan gik det i stort Omfang under sidste Krig og i Efterkrigstiden.

Dertil kommer, at der er Grund til i Dag at sige, at den Inflationsfrygt, som sidder Menneskene i Blodet fra sidste Krig, paa Grundlag af Erfaringerne baade udefra og herhjemme fra ikke endnu har noget Holdepunkt i de Begivenheder, der hidtil er indtruffet, hvor Staten har formaet at bevare Taget i Udviklingen. At dette fortsat kan ske, forudsætter ganske utvivlsomt, at man stadig forsøger den automatiske Løn- og Prisstigning, benytter Rationering i fornødent Omfang og søger en stærk Stigning af de faste Ejendomsværdier undgaaet. Og her maa jeg understrege, at hvis den Stigning i Landejendommens Priser, som nu foregaar, ikke imødegaaes ved egnede Midler, da lægges i den nærmest kommende Tid Grunden til den næste Landbrugskrise, samtidig med at Landboudommens Fremtid undergraves.

Men ikke blot den saakaldte automatiske Løn- og Prisstigning maa undgaaes. Det er af overordentlig Vigtighed, at i det hele taget alle Prisstigninger undgaaes, som ikke har en reel Baggrund i selve den uundgaaelige økonomiske Udvikling, og jeg beklager meget at maatte sige, at paa dette sidste Punkt synes der at foreligge en Brist i den Maade, hvorpaa Prisudviklingen er overvaaget herhjemme.

Man maa sikkert ved Bedømmelsen af dette Forhold indrømme, at der er Mangler ved den Lovgivning, der er Grundlaget for vor Priskontrol, og jeg er i det hele taget meget lidt indstillet paa i en Tid, hvor uundgaaelige Prisstigninger maa indtræffe, at søge en Syndebuk frem, som alle kan læsse Skylden paa. Men netop fordi jeg ved mig fri for Tendenser i den Retning,